Motivációs levél

a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemért Alapítvány kuratóriumi tagságára kiírt pályázathoz

Tisztelt Bíráló Bizottság!

A MOME számomra különleges intézmény. Szeretem és tisztelem az eredményeit: azt, ahogyan az elmúlt évtizedekben a magyar designkultúra nemzetközileg is jegyzett műhelyévé vált, és ahogyan generációkon át alkotó, gondolkodó embereket nevelt. Ezért pályázom: szeretnék segíteni abban, hogy a MOME a most induló átmeneti évben visszanyerje függetlenségét, és ezzel egy időben, minden érintettel párbeszédben olyan működési szerkezet szülessen, amely középtávon a globális kiválóság útjára állítja az egyetemet. Olyan intézményt szeretnék szolgálni, amelynek diákjai érzékenységgel és szépséggel válaszolnak közös jövőnk kihívásaira.

❦

Elsősorban tervező vagyok. A Prezit designerként, a saját előadásaimra fejlesztettem ki: a termékélmény és a vizuális formanyelv a magam alkotói igényéből született, később csatlakozott hozzám Árvai Péter és Halácsy Péter, és alapítótársaimmal együtt így sikerült világsikerre vinnünk egy vizuális ötletet. A Prezi mára a világ egyik legismertebb, Magyarországról indult terméke, mintegy 150 millió felhasználóval, kiemelkedően nagy arányban diákokkal és tanárokkal. Úgy hiszem, ez a gondolkodásmód áll a legközelebb ahhoz, ahogyan a MOME is dolgozik: tervezőként, alkotóként közelítek a problémákhoz, nem elsősorban vállalkozóként. Emellett médiaművészként négyszer állítottam ki a Velencei Építészeti Biennálén, legutóbb 2025-ben családi kiállításunkkal a Magyar Pavilonban, munkáimról pedig többek között a Wired, a The New York Times, a Financial Times, a Forbes és a CNN írt. Designerekből álló családban élek: feleségem építész, gyermekeink a design és a képzőművészet felé tájékozódnak.

A tervezői munka mellett húsz éve szolgálom a Prezit tulajdonosként és igazgatósági (board) tagként is: végigkísértem egy nemzetközi vállalat felépítésének, érésének és stratégiai fordulóinak minden szakaszát, így a testületi munka felelősségét és eszköztárát a gyakorlatból ismerem. A Prezi csapata az elmúlt két évtizedben jellemzően 100–300 fő között mozgott, méretében tehát a MOME oktatói-munkatársi közösségéhez hasonló szervezet: belülről ismerem az ekkora közösségek működését, dinamikáját és vezetésének felelősségét.

Intézményt is építettem: a Kitchen Budapest médialab az én ötletemből született, alapítóként és programigazgatóként kevesebb mint egy év alatt vittük nemzetközi ismertségre Halácsy Péterrel, György Péterrel és Nagy Robinnal. A modell magja az interdiszciplináris csapatmunka és az alkotói tulajdonosi szemlélet volt: mindenki a saját projektjének szenvedélyes gazdája, aki mégis közösségben, együttműködve alkot; és külön öröm számomra, hogy a lab máig eleven hivatkozási pont a MOME közösségében is. Emellett társalapítója voltam a Bridge Budapestnek, és részt vettem a Budapest School alapításában. A világ vezető design- és építészeti egyetemein oktattam és adtam elő, a stockholmi KTH-tól a londoni Royal College of Artig és az MIT Media Labig; 2024-ben a MOME által rendezett Cumulus konferencián, a nemzetközi designoktatási szövetség plenáris előadójaként beszéltem a designoktatás jövőjéről.

❦

A kuratóriumi munkát együttműködésként képzelem el: nyitottan várom, hogy megismerjem kurátortársaim, az egyetem közössége és a minisztérium szándékait és elképzeléseit. Fontosnak tartom ugyanakkor előre megosztani, milyen meggyőződésekkel érkeznék ebbe a közös gondolkodásba. Három ilyen van.

Az első az akadémiai szabadság: az egyetemnek függetlennek kell lennie a mindenkori politikai szereplőktől. Az államnak mint tulajdonosnak ugyanakkor fontos szerepe van abban, hogy garantálja a legmagasabb etikai és jogi normák érvényesülését, olyan mércét tartva, amely túlmutat a belső kollegialitás önszabályozásán; úgy hiszem, részben éppen ez a fenntartói testület dolga. Ehhez hozzátartozik egy árnyalat: a magas etikai mérce híve vagyok, de a nyilvános megszégyenítésnek és a cancel culture-nak nem. Az embereknek meg kell adni a lehetőséget, hogy hibáikat belássák, bocsánatot kérjenek, tanuljanak és változzanak; a mércét eközben is tartani kell. És ide tartozik a társadalmi sokszínűség is. Magyarország harmada szűkösségben él, miközben a művészet és a design erős, eredeti gondolatai gyakran a társadalom meglepő szegleteiből, sokféle személyes történetből születnek. Úgy hiszem, az államnak elvárásként kell megfogalmaznia, hogy a közpénzből működő intézmények tudatosan dolgozzanak azon, hogy társadalmunk legkülönbözőbb rétegei is utat találjanak hozzájuk. Ez nemcsak méltányosság: az alkotói minőség forrása is.

A második a szakmai mérce. Az egyetem légkörének és céljának a lehető legmagasabb színvonalra való törekvést tartom a művészetben, a designban, a kultúrában és minden kapcsolódó alkotásban: erős beágyazottságot a nemzetközi diskurzus élvonalába és valódi hatást a globális párbeszédre, miközben az intézmény a helyi értékekből, szokásokból és történetekből táplálkozik. A legtöbb feladat, kihívás és kulturális kontextus, amelyben a MOME diákjai alkotni fognak, nemzetközi és interdiszciplináris lesz: ezért kiemelten támogatnám, hogy az egyetem szakmailag friss, hiteles és nyitott módon kapcsolódjon a nemzetközi tudáscseréhez, meghívjon, csatlakozzon, cseréljen és tanuljon.

A harmadik a jövőre való nyitottság. Egy alkalmazott művészeti és designegyetem diákjainak nagy része alkalmazott alkotóként fog dolgozni, olyan területeken, amelyek a szemünk előtt, az AI korában soha nem látott ütemben alakulnak át. Ebben nagy lehetőséget látok a MOME számára. Olyan fenntartói szerkezetet szeretnék támogatni, amely az intézményt agilissá teszi: képessé arra, hogy finoman és gyorsan reagáljon a világ változásaira, és a mindenkori erősségeire építve új területek felé is magabiztosan nyithasson, miközben a döntések természetes gazdája az akadémiai közösség marad. Ebben tudok a legtöbbet segíteni, mert a pályám az innováció megvalósításáról szól: a Prezi folyamatos termékmegújulásától az elmúlt évek AI-natív platformváltásának vezetéséig és a Kitchen Budapest felépítéséig. Azt tanultam ezekből, hogy a megújulás ott gyökerezik meg, ahol a jó szándékot jó szerkezet is támogatja.

Egy nyitott kérdést is fontosnak tartok megfogalmazni, mert a kiírásból ez nem egyértelmű, és úgy hiszem, a jó együttműködés alapja, hogy a felek ugyanazt értsék a szerep alatt. A kuratórium feladata lehet elsősorban jogi és garanciális természetű: a törvényes, rendezett átmenet biztosítása, miközben az új fenntartói szerkezet kialakítása az egyetem és a minisztérium közös munkája. De lehet ennél több is: aktív, alkotó közreműködés abban, hogy a MOME a lehető legjobb fenntartói szerkezetben kezdje meg következő korszakát. Mindkét felfogás legitim; a magam részéről az utóbbiban látok igazi lehetőséget, és abban tudnék a legtöbbet hozzátenni. Fontosnak tartanám, hogy erről a kijelölés előtt kimondott, közös kép szülessen.

❦

A megbízatás egyéves, határozott idejű természetével tisztában vagyok, és pontosan ezt a feladatot vállalom: a kuratórium munkájában való személyes, aktív részvételt, az egyetem zavartalan működésének biztosítását, a fenntartói jogok rendezett visszavezetését az intézményhez, valamint az alapítvány jogszerű és átlátható megszüntetésében való felelős közreműködést, szoros együttműködésben a szenátussal, a rektorral és az alapítói jogokat gyakorló minisztériummal.

Köszönöm, hogy pályázatomat megismerik. Megtiszteltetés lenne, ha tapasztalatommal ebben a fontos évben szolgálhatnám a MOME közösségét.

Budapest, 2026. július 18

Somlai-Fischer Ádám Szabolcs